

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

DASAMs bestyrelses skriftlige årsberetning 2011-2012

DASAMs bestyrelse har i denne periode bestået af Vivi Schlünssen (formand), Ane Marie Thulstrup (næstformand), Anders Ingemann Larsen (kasserer), Tine Rubak Erichsen (sekretær) samt Peder Skov, Ole Carstensen og Erik Jørs. Som repræsentant for YAM har Gitte Jacobsen deltaget som observatører i bestyrelsen.

Der har været afholdt 5 bestyrelsesmøder siden generalforsamlingen marts 2011. Formændene for årsmødeudvalget og ARMONI-udvalget har deltaget i ét eller flere bestyrelsesmøder, hvor udvalgenes aktiviteter har været drøftet.

ARMONI

Der henvises til særskilt beretning. Det webbaserede arbejdsmedicinske informationssystem, der har de kliniske retningslinjer som det centrale omdrejningspunkt, er nu forankret ved AMK i Esbjerg med Ole Carstensen som redaktør. Der er stadig instrukser, som mangler opdatering, men færre end i 2010, og der er færdiggjort 3 nye vejledninger.

Der har været en del tekniske problemer, og det er besluttet at skifte udbyder, hvilket formentligt vil sænke driftsomkostningerne på sigt.

De fleste klinikker har direkte kunne henvise til vejledningerne på ARMONI i deres instrukser, mens enkelte klinikker har måttet tilrette efter regionale skabeloner.

Det har været en del diskussion omkring helt specifikke vejledninger, hvilket har taget megen tid for både redaktion og forfattere. Fremover overvejer DASAM at indkalde til "konsensusmøde" med de involverede parter i sådanne tilfælde.

Der er stadig overskud. Bestyrelsen har drøftet følgende forslag: Hjælp til etablering af den nationale kliniske database, rejselegat til Yngre arbejdsmiljøprofessionelle, Konference til udformning af vejledninger, DASAMs eksterne konsulent i presse sager.

Videreuddannelsesudvalget

Der henvises til særskilt beretning. Sundhedsstyrelsen har meddelt, at målbeskrivelser for alle lægevidenskabelige selskaber skal revideres, og det er bl.a. en prioritering at få lavet ensartede nationale retningslinjer for evaluering. Det bliver en stor opgave i 2012.

I øjeblikket er region Nord og Syd svagt repræsenteret i videreuddannelsesudvalget, og aktuelt er der en vakant stilling som postgraduat lektor i Arbejdsmedicin i Region Nord. Det er meget væsentligt for faget at videreuddannelse opprioriteres, og bestyrelsen opfordrer alle til at deltage i dette arbejde.

YAM har bedt DASAM om at arbejde for en mere fleksibel model for sideuddannelse, så flere specialer kan godkendes, og sådan at alle kursister ikke nødvendigvis skal have et år på en reumatologisk afdeling og et år på en lungemedicinsk afdeling. Denne opfordring er givet videre til videreuddannelsesudvalget. Desuden har YAM efterlyst et system med return dage for dem i sideuddannelse, og ønsker samarbejde på tværs af afdelingerne om den kliniske uddannelse. DASAM har givet anmodningen videre til de ledende overlæger, og overlæge Lars Brandt har påtaget sig at komme med et forslag til, hvordan dette kan imødekommes.

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

Vision for udvikling af det arbejdsmedicinske speciale

Bestyrelsen har også i 2011 drøftet muligheder for videreudvikling af det arbejds- og miljømedicinske område. Et område, hvor den arbejdsmedicinske ekspertise i dag ikke udnyttes optimalt, er rådgivning og vejledning af personer med nedsat erhvervsevne – også for personer med ikke arbejdsrelaterede sygdomme. Der er et stort potentiale i at medvirke til evidensbaseret vejledning af personer med en midlertidig eller permanent skrøbelig tilknytning til arbejdsmarkedet. Arbejds- og Miljømedicinens rolle i den generelle forebyggelse af de store folkesygdomme, herunder arbejdspladsbaseret sundhedsfremme og forebyggelse, er også et vigtigt udviklingsområde, som er under diskussion. Endelig er De arbejdsmedicinske klinikkers rolle i udredning og håndtering af personer med stressrelaterede tilstande et oplagt udviklingsområde. Bestyrelsen har drøftet muligheden for at tilbyde nye "behandlingstilbud" indenfor arbejdsfastholdelse og stressrelaterede tilstande, hvilket imødekommer stigende behov og øger bevillingerne til afdelingerne. Konkret vil DASAM støtte arbejdsmedicinske klinikker, der ønsker at ansøge deres region, og vi vil tage initiativ til den litteraturgennemgang, der skal vedlægges en sådan ansøgning. Der skal laves en mini MTV, med en gennemgang af den evidens der ligger til grund for forslaget om nye behandlingstilbud. Derudover skal der laves en omkostningsanalyse af de økonomiske konsekvenser af at tilbyde nye typer forløb, med henblik på en DRG fastsættelse.

I forbindelse med dette Årsmøde har DASAM og DBO afholdt en workshop om arbejdsnær medicin med fokus på arbejdsmedicinen og den ældre medarbejder – et område som vil blive tiltagende vigtigt de kommende år med den aldrende arbejdsstyrke.

DASAMs bestyrelse har arbejdet videre med at beskrive fagområdet for arbejdsmedicinsk allergologi, og en arbejdsgruppe regner med at kunne præsentere et gennemarbejdet forslag i foråret 2012.

Synlighed af Arbejds- og Miljømedicinen

Bestyrelsen har haft en øget fokus på brugen af pressen, fx ved at udarbejde en pressestrategi for DASAM (Bilag 1) og ved at tilknytte en freelance-journalist til DASAM. Journalisten har hjulpet os med bedre pressedækning i aktuelle sager, bl.a. styrensagen samt de arbejdsmedicinske klinikkers rolle i at hjælpe patienter tilbage i arbejde. Vi planlægger desuden at udarbejde et pressekartotek. Bestyrelsen ønsker at fortsætte med den eksterne hjælp endnu et år, hvorefter vi vil anbefale en evaluering af effekten.

Vores tidligere kollega Svend Lings, forhenværende overlæge på Arbejdsmedicinsk Klinik, OUH, har også bidraget til at gøre os synlige. I 2 indlæg i Ugeskrift for Læger rejste han i efteråret 2011 tvivl om de Arbejdsmedicinske Klinikkers berettigelse, og han har med lignende hensigt henvendt sig til Regionsrådet i øst. DASAM samt de 9 ledende overlæger har responderet, men vi har primært benyttet lejligheden til at fremhæve bredden i vores arbejdsområde og de mange kompetencer, vi kan tilbyde som led i det danske sundhedssystem.

Udover dette har vi sammen med de ledende overlæger i forbindelse med regeringsskiftet skrevet til den nye Beskæftigelsesminister og Sundheds- og forebyggelsesminister samt samtlige sundheds- og arbejdsmarkedsordførere for at gøre opmærksom på specialets muligheder og kompetencer.

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

Styren

I foråret 2011 kom der fokus på helbredsrisiko ved udsættelse for styren i forbindelse med pressedækning af en række enkeltsager fra LM Glasfiber/Windpower. Den daværende beskæftigelsesminister ønskede at komme til bunds i sagen, og det foranledigede, at AT/ASK blev pålagt at svare på en række spørgsmål, herunder problemets omfang og AT's rolle. ASK bestilte en kortlægning af helbredseffekter af styren som grundlag for deres vurdering af patienter anmeldt til ASK. Da de fleste patienter blev set på AMK, Esbjerg, blev Esbjergs forslag til udredningsprogram i store træk lagt til grund for ASK anbefalinger og brugt af de øvrige AMK'er. Der blev i alt henvist 285 patienter til AMK, heraf 193 til Esbjerg og 54 til Odense. 396 personer blev anmeldt til ASK på mistanke om sammenhæng mellem gener og arbejde på en virksomhed med styren eksponering. 15 har indtil nu fået anerkendt en lidelse, heraf kun 4, hvor styreneksponering har været den vigtigste eller en medvirkende faktor (én person med hjerneskade, en person med KOL og 2 personer med irriterende håndeksem).

Miljømedicin

DASAMs udvalg for Miljø og Sundhed blev i 2011 oprettet for at styrke den miljømedicinske. Der henvises til særskilt beretning. Den væsentligste aktivitet har været bestyrelsens og udvalgets engagement i Vindmølledebatten. I sommeren 2011 fik DASAM en henvendelse fra Lægeforeningen om, at flere læger havde henvendt sig og var bekymrede over mulige effekter ved at bo tæt på vindmøller. Problemstillingen blev rejst på grund af aktuelle planer om at opføre væsentligt flere og større vindmøller de kommende år. Desuden arbejdede Miljøstyrelsen hen over sommeren på en tilføjelse til den daværende bekendtgørelse om vindmøller, hvori der også blev foreslået støjgrænser for lavfrekvent støj i boliger beliggende tæt på vindmøller. DASAM gik ind i sagen ved at afgive hørings svar til ændringerne i vindmøllebekendtgørelsen og ved at arrangere et offentligt møde i samarbejde med Lægeforeningen i december 2011. I hørings svaret anbefalede DASAM, at de nuværende grænser for støj nedsættes til samme niveau som de svenske støjgrænser, og at der er foretaget en kortlægning af problemets omfang i Danmark. DASAMs kontante udmelding var baseret på, at en stor procentdel af personer, der bor tæt på kæmpevindmøller, føler sig generet eller voldsomt generet af støjen fra møllerne, og at eksperter i lyd på Aalborg Universitet har fremført stærk kritik af målemetoder foreslået i bekendtgørelsen. Udvalget for Miljø og Sundhed vil arbejde videre med at afdække forskningsbehov på området.

International Medicin

Der henvises til særskilt beretning. ICOEPH er nu et udvalg under DASAM. Arbejdsmedicinske projekter på Filippinerne (kviksølv) og i Sydamerika og Afrika (pesticider, kviksølv) er i fuld gang, og de involverer en række forskere og studerende i både København, Odense og Aarhus. Da DASAM gerne vil signalere, at international udveksling af og samarbejde omkring arbejdsmedicinske kompetencer er vigtig og en måde at højne niveauet af den arbejdsmedicinske uddannelse, vil bestyrelsen foreslå, at yngre arbejdsmedicinere eller tilsvarende medlemmer af DASAM, skal kunne ansøge selskabet om rejselegater. Det bliver et særskilt punkt på generalforsamlingen.

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

Rekruttering og dimensioneringsplan

De sidste år har der generelt været en større søgning til intro- og hoveduddannelsesstillinger med flere ansøgere til hver opslået stilling. Der er dog fortsat klinikker, som har svært ved at rekruttere det nødvendige antal læger, og bestyrelsen vil foreslå, at rekruttering til specialet bliver et fokusområde det kommende år, og vi vil gerne lægge op til diskussion af dette i forbindelse med beretningen. Den forsigtige optimisme mandede ud i, at vi i vores høringsvar til Sundhedsstyrelsens dimensionering af speciallægeuddannelsen 2013 -2017 forudså en svag stigning i behovet for arbejdsmedicinske speciallæger og derfor anbefalede en beskedent øgning i specialets uddannelseskapacitet. Stigningen var begrundet i et forventet øget behov for arbejdsmedicinsk ekspertise dels pga. den aldrende befolkning, dels pga. et øget fokus på allergiske sygdomme, det stressrelaterede område og endelig behovet for arbejdsmedicinsk ekspertise indenfor rehabiliteringsområdet. Sundhedsstyrelsen endte med at fastholde den nuværende uddannelseskapacitet.

DRG ved de arbejdsmedicinske afdelinger

Med Jane Frølund Thomsen og Niels Ebbenhøj i spidsen er der de sidste år gennemført et stort arbejde for at tilpasse DRG-systemet på det arbejdsmedicinske område. DRG blev indført i 2007, og fra 2008 foreligger valide data. Det fremgår, at klinikkerne koder tiltagende ens, men nogle klinikker har i stor udstrækning brugt de dyre takster 2 og 3. Denne procedure vil i det lange løb påvirke alle klinikker negativt, hvorfor det er nødvendigt at foretage jævnlige evalueringer af kodningspraksis.

Andet

I det forløbne år har DASAMs hjemmeside skiftet platform, hvilket har kostet specielt bestyrelsesmedlemmerne Ole Carstensen og Tine Rubak en stor ekstra arbejdsindsats. Det ser nu ud til, at hjemmesiden igen er ved at være på plads, fungerende og opdateret.

DASAM bliver i stigende grad via paraplyorganisation Lægevidenskabelige Selskaber tilbudt at indgive høringssvar på nationale retningslinjer for en række områder. Vi har valgt at indgive høringssvar på bl.a. retningslinjer for funktionelle lidelser og infektionshygiejniske retningslinjer.

Ved generalforsamlingen 2011 var der enighed om at arbejde for oprettelsen af en fælles national arbejdsmedicinsk kliniks database, og dette støttes af de ledende overlæger. Ole Carstensen og Ane Marie Thulstrup arbejder fortsat på den konkrete udformning samt en model for finansiering.

Bestyrelse vil gerne rette en varm tak til de mange medlemmer, som i udvalg og via deres virke på de arbejdsmedicinske afdelinger og organisationer har ydet en stor indsats for udviklingen af det arbejdsmedicinske speciale. En særlig tak rettes til Årsmøde- og efteruddannelsesudvalget for deres ihærdige indsats med at arrangere dette årsmøde for os, Jane Frølund Thomsen for hendes seje træk med både DRG og det store arbejde i videreuddannelsesudvalget og til Ann Kryger for arbejdet med at gøre kurset i arbejdsmedicin endnu bedre.

DASAM's bestyrelse, 5. februar 2012

Vivi Schlünssen (formand)
Institut for Folkesundhed
Aarhus Universitet

email: vs@mil.au.dk

Tine Rubak (sekretær)
Arbejdsmedicinsk Klinik
Bispebjerg Hospital

email: lysetimer@gmail.com